دولت‌زدایی از بازارهای معیشتی نتیجه معکوس داد

گرانی برنج به دلیل احتکار حاصل حضور دلالان در جای دولت

در بین عوامل مؤثر در گرانی ۳۰۰ درصدی برنج، از نظر آمارهای سازمان تعزیرات حکومتی، احتکار در انبارها جایگاه ویژه‌ای دارد که حاصل دولت‌زدایی از بازارهای معیشتی است.

سازمان تعزیرات حکومتی خبر داد: «از ابتدای امسال ۷۷ پرونده متخلفان احتکار ۱۳۳ میلیارد و ۶۴۶ میلیون ریال جریمه شدند.»

گفتنی است، به گزارش خبرگزاری فارس، با وجودی که اکثر کارشناسان و حتی معاون اول رئیس‌جمهور دلیل اصلی گرانی برنج طی یک‌سال گذشته را احتکار در انبارها عنوان کرده‌اند اما سرمایه‌گذاران و صاحبان شرکت‌های بزرگ این اظهارات را ادعا و دروغ بزرگ خواندند.

صاحبان شرکت‌های بزرگ که خود واردکنندگان بزرگ هم هستند سال گذشته برنج را از کشاورز ۸۰ تا ۹۰ هزار تومان خریده و اکنون در بازار ۳۱۰ تا ۳۵۰ هزار تومان می‌فروشند؛ موضوعی که محمدرضا عارف هم روی آن صحه گذاشته است.

این میزان سود دلالان برنج، از همه بازارهای حال حاضر داخلی و خارجی، ارز، طلا، و... سودآورتر است. دلالان بزرگ برنج با در اختیار گرفتن بازار داخل و واردات هرگونه اختیار عمل را از دولت گرفته‌اند که حاصل دولت‌زدایی از بازارهای معیشتی است.

نیاز مهم کشور

لازم به یادآوری است که طبق اظهارات برخی مدیران وزارت جهادکشاورزی و بررسی‌های صورت گرفته، تولید برنج در سال زراعی گذشته دو میلیون و ۲۰۰ هزار تن بوده و کشور به واردات یک میلیون تن نیاز داشته است. با این‌حال افزایش قیمت برنج از همان اولین روزهای فعالیت دولت چهاردهم که فصل برداشت هم تازه به پایان رسیده و انبارها پر بود آغاز شد و از دی‌ماه اوج گرفت؛ در حالی که کمبودی در بازار وجود نداشت.

البته فاصله تقریباً دو برابری نرخ برنج وارداتی با قیمت عرضه و همچنین فاصله چهار برابری قیمت خرید و عرضه برنج ایرانی، موجب شده که آمارهای متفاوتی از تولید و نیاز کشور به این محصول ارائه شود.

بنابراین، نیاز است که مقدار تولید و مصرف با دقت محاسبه و اعلام شود. البته اگر کشور در تولید برنج خودکفا شود و نیازی به واردات نباشد و از طرفی دولت در بازارهای معیشتی، جای خود را به دلالان ندهد؛ بساط رانت و فساد و فشار به سفره مردم از تولید و بازار محصولات کشاورزی و غذایی جمع می‌شود.

ماجرای یک درخواست عجیب

در چنین شرایطی به گزارش خبرگزاری مهر، «مجیدرضا خاکی»؛ دبیر انجمن واردکنندگان برنج با اشاره به جدی شدن شائبه تخصیص ارز ترکیبی ۴۰-۶۰ با انتقاد از تداوم تخصیص ارز ترجیحی و سیاست‌های ترکیبی ارزی، خواستار حذف این ارز شد.

وی با اشاره به جدی شدن شائبه تخصیص ارز ترکیبی (۶۰ درصد ارز مبادله‌ای و ۴۰ درصد ارز ترجیحی) افزود: نخستین ایراد این سیاست آن است که به دلیل یارانه‌ای بودن بخشی از آن، سود اصلی نصیب واسطه‌ها و حلقه‌های میانی زنجیره تأمین می‌شود و عملاً به جامعه هدف نمی‌رسد.

دبیر انجمن واردکنندگان برنج، مشکل دوم این سیاست را شناور بودن نرخ ارز مبادله‌ای دانست و ادامه داد: با توجه به مشخص نبودن مبنای قیمت‌گذاری شفاف و انگیزه‌ای برای تداوم واردات؛ جریان عرضه مختل می شود.

گفتنی است، درخواست حذف ارز ترجیحی برنج که در سال‌های گذشته در کالاهای دیگر رخ داد و نتایج تلخی در جامعه به بار آورد؛ مشکوک و عجیب است. این در حالی است که به گفته برخی مسئولان و سازمان‌های نظارتی، انبارهای محتکران پر از برنج ایرانی و خارجی است و با حذف ارز ترجیحی و اختصاص ارز ترکیبی یا آزاد و جهش دوباره قیمت برنج، سود هنگفتی به جیب محتکران رفته و فشار آن برای مردم است.

حذف ارز ترجیحی اقلام کشاورزی به شرط حرکت به سمت خودکفایی در تولید این محصولات یا حداقل افزایش تولید داخلی با استفاده از گونه‌های اصلاح شده و پرمحصول، منطقی است اما حذف یکباره در شرایط فعلی، جز تکرار نتایج تلخ گذشته، عایدی دیگری ندارد. بنابراین سیاست ارائه ارز ترجیحی به واردات محصولات اساسی با نظارت قوی و مؤثر باید ادامه یابد.

اولتیماتوم وزارت جهادکشاورزی به واردکنندگان

البته وزارت جهاد کشاورزی نیز با صدور تعهدنامه‌ای رسمی، واردکنندگان حقیقی و حقوقی را ملزم به رعایت مجموعه‌ای از تعهدات جدی در فرآیند واردات، تخصیص ارز، ثبت سفارش، عرضه و توزیع کالا کرده است.

در این تعهدنامه آمده است که متقاضی واردات موظف است کلیه محموله‌ها را بر اساس سفارش ثبت‌شده، بموقع، بدون تعلل و منطبق با مقررات کشور وارد کند. در صورت تأخیر در ورود کالا یا ایجاد هرگونه خسارت به کشور، واردکننده مکلف به جبران آن خواهد بود و حق هرگونه اعتراض یا ادعا از وی سلب می‌شود.

مطابق این سند، در صورت تخلف، نه تنها واردکننده موظف به پرداخت خسارات و تفاوت نرخ ارز است بلکه با پیگرد کیفری نیز مواجه خواهد شد. همچنین واردکنندگان موظف شده‌اند از مقررات ارزی، سامانه‌های ثبت سفارش و دستورالعمل‌های وزارتخانه‌های جهاد کشاورزی و صمت تبعیت کامل داشته باشند و عدم آگاهی از قوانین، به‌هیچ‌وجه پذیرفته نخواهد بود.

رئیس صندوق توسعه ملی تشریح کرد

۴ شرط رهبر انقلاب برای سرمایه‌گذاری صندوق توسعه ملی در حوزه انرژی

رئیس صندوق توسعه ملی، چهار شرط رهبر معظم انقلاب برای سرمایه‌گذاری صندوق توسعه ملی در طرح‌های انرژی کشور را اعلام کرد.

به گزارش خبرگزاری تسنیم، مهدی غضنفری با قدردانی ویژه از رهبر معظم انقلاب و اعتماد ایشان، اعلام کرد: خوشبختانه در اواخر خردادماه سال جاری، یک اجازه مهم و تاریخی از سوی مقام معظم رهبری(مدظله العالی) به صندوق توسعه ملی داده شد که از ابتدای تشکیل صندوق تاکنون نظیر ندارد.

او افزود: بر اساس این مجوز، صندوق اجازه یافت تا در حوزه انرژی شامل نفت، گاز و برق سرمایه‌گذاری کند. این اذن نه‌تنها اساسنامه صندوق را ارتقاء داد بلکه صندوق را به نقش و جایگاه حقیقی آن نزدیک کرد.

مصوبات شورای اقتصاد

رئیس صندوق توسعه ملی با تشکر از رئیس‌جمهور، معاون اول و رئیس سازمان برنامه و بودجه برای دریافت این مجوز، ادامه داد: مصوبه‌ای که نتوانستیم از مجمع تشخیص مصلحت نظام اخذ کنیم با استجازه مبارک مقام معظم رهبری دریافت کردیم.

غضنفری اظهار داشت: به دنبال اخذ این اذن تاریخی و توسعه‌گرایانه، جلسات متعددی برای مشارکت سرمایه‌گذاری صندوق در دو طرح نفتی و برقی را با دستگاه‌های مرتبط نهائی کردیم و در جلسه مورخ ۲۳ تیرماه جاری شورای اقتصاد، علی‌رغم دستورهای متعدد در شورا، پیشنهادهای صندوق برای سرمایه‌گذاری به سبب اهمیتی که داشت به عنوان دستور اول مطرح شد و پس از بحث و اظهارنظر کارشناسانه و دلسوزانه حضار، به تصویب رسید.

او ادامه داد: بر این اساس مقرر شد صندوق توسعه ملی در «طرح ضربتی افزایش ۲۵۰ هزار بشکه در روز تولید نفت خام» و «طرح احداث هفت هزار مگاوات نیروگاه خورشیدی» سرمایه‌گذاری کند.

البته براساس مجوز اخذ شده از مقام معظم رهبری از حالا به بعد طرح‌های بسیار بیشتری در این حوزه تصویب خواهد شد.

۴ شرط مهم

رئیس صندوق توسعه ملی با اشاره به اینکه اتفاق خیلی بزرگی برای صندوق و کشور در حال رخ دادن است، تاکید کرد: یک روز تاریخی برای صندوق توسعه ملی رقم خورده و برای فرهنگ‌سازی در این خصوص تا حدی ادبیات‌سازی شده ولی به کار رسانه‌ای بیشتری نیاز است.

غضنفری، اذن رهبری را یک نوع «سرمایه‌گذاری مشروط» برشمرد و گفت: باید هرچه سریع‌تر متن قراردادها با توجه ویژه به شروط مندرج در اذن رهبری آماده شده و ان‌شاءالله در حضور معاون اول محترم رئیس‌جمهور با وزرای نیرو و نفت امضا شود.

وی در توصیف سرمایه‌گذاری مشروط اظهار داشت: در ازای این اذن، چهار شرط مهم ذکر شده است. اول اینکه طرح سرمایه‌گذاری، توجیه اقتصادی داشته باشد. دوم، منابع و سود کافی صندوق بازگشت شود. سوم، صندوق در طرح سرمایه‌گذاری به دنبال بنگاهداری نباشد و چهارم هم اینکه کلیات هر طرح در شورای اقتصاد تصویب شود.

رئیس صندوق توسعه ملی افزود: برای اجرای موفق پروژه‌های ملی و بزرگ با سرمایه‌گذاری چندین میلیارد دلاری نیازمند کار علمی هستیم تا ضمن مراقبت از دارایی‌های صندوق و رصد و نظارت بر منابع تخصیص داده شده و پیشرفت کار، بنگاهداری نکرده و بجز حضور نظارتی، هیچ‌گونه دخالت اجرائی در کار طرف مقابل نداشته باشیم. لذا برای صیانت از منابع صندوق توسعه ملی ضروری است نظارت حداکثری بر منابع و در عین حال مداخله حداقلی داشته باشیم.

گلایه‌های مردم از افت فشار آب و قطع نامنظم برق

وزارت نیرو درحالی از افت فشار آب خبر می‌دهد که کارشناسان این شیوه را بی‌تاثیر در کاهش مصرف آب می‌دانند. همزمان با اوج‌گیری دمای هوا، قطعی برق در کشور نیز به بیشترین میزان خود رسیده است.

به گزارش خبرگزاری فارس، گزارش‌های مردمی حکایت از قطعی آب بدون اعلام قبلی در برخی نقاط شهری دارد.

بررسی‌ها نشان می‌دهد افت فشار آب در ساختمان‌های فاقد پمپ بیش از سایر ساختمان‌ها بوده است. همچنین بارندگی سال آبی جاری حدود ۴۰ درصد کمتر از سال آبی گذشته گزارش شده است.

مقامات وزارت نیرو علت این قطعی‌ها را کاهش ذخایر سدهای تهران و اعمال سیاست افت فشار عنوان کرده‌اند.

وزیر نیرو معتقد است که با اجرای سیاست افت فشار، میزان هدررفت آب کاهش پیدا می‌کند. این در حالی است که «سجاد سعیدی» کارشناس منابع آب، اظهار کرد: مطالعات نشان می‌دهد مردم در زمان افت فشار به ذخیره‌سازی آب روی می‌آورند و عمده آب ذخیره‌شده نیز هدر می‌رود. به همین دلیل سیاست افت فشار در نهایت به کاهش مصرف آب منجر نشده و ممکن است زمینه افزایش مصرف را نیز فراهم کند.

مقامات وزارت نیرو نیز تأکید دارند که این سیاست صرفاً برای اطمینان از تأمین آب در ماه‌های آینده به کار گرفته شده است.

کارشناسان معتقدند که راهکار کوتاه‌مدت برای حل مسئله آب، استفاده از سیاست پاداش صرفه‌جویی است. سیاستی که وزارت نیرو تجربه موفقی از آن در مدیریت تأمین انرژی داشته و تکرار آن در بخش آب می‌تواند اثربخش‌تر از تصمیمات فعلی باشد.

همچنین تسریع در پروژه‌های زیرساختی و تحویل بموقع آن‌ها، از جمله خط انتقال آب سد طالقان به تهران، می‌تواند از بحرانی‌تر شدن شرایط بکاهد.

در نهایت، به نظر می‌رسد همه این اقدامات بدون صرفه‌جویی مردم بی‌اثر خواهد بود و مردم با اقداماتی مانند نصب کاهنده جریان آب بر سر شیر و دوش‌ها و کاهش مصرف، می‌توانند مقدمات عبور از شرایط فعلی را فراهم کنند.

قطع نامنظم برق خانگی

همزمان با اوج‌گیری دمای هوا و افت فشار آب، قطعی برق هم در کشور به بیشترین میزان خود رسیده است. طبق آمار، در حال حاضر میزان کمبود که به شکل قطعی برق نمایان می‌شود، بین سه تا شش هزار مگاوات برآورد می‌شود.

فارغ از دلایل قطعی برق، آنچه این روزها بیشتر از قطعی برق مردم را ناراضی می‌کند، قطعی‌های خارج از برنامه و طولانی‌تر از زمان اعلام شده است.

گزارش‌های مردمی نشان می‌دهد برخی در اسلامشهر قطعی برق چهار ساعته را دیروز تجربه کرده‌اند یا در خوزستان قطعی برق تطبیقی با جداول خاموشی اعلام شده ندارد.

در این راستا، به نظر می‌رسد تأمین انرژی با هدف حداقل خاموشی برق خانگی باید در دستور کار وزارت نیرو قرار گیرد و میزان قطعی‌های بدون برنامه و طولانی‌تر از دو ساعت کاهش پیدا کند.

یکی از مهم‌ترین راهکارهایی که می‌تواند بار شبکه خانگی را بیش از گذشته کاهش دهد، اجرای دوباره سیاست پاداش صرفه‌جویی برق است. سیاستی که در سال‌های ۱۴۰۱ و ۱۴۰۲ سبب کاهش چشمگیر رشد مصرف برق خانگی شد و در سال جاری متوقف شده است.

وزیر نیرو پیش از این شرایط تأمین برق را دشوار توصیف کرد و از مردم خواست در مصرف انرژی صرفه‌جویی کنند.

دلیل قطعی‌های بیش از ۲ ساعت

به گزارش ایلنا، «کامبیز ناظریان» مدیرعامل شرکت توزیع برق تهران بزرگ گفت: پیش‌بینی این است که حسب شرایط دمایی، نیاز مصرف شبکه برق شهر تهران به رقم ۶۲۵۰ مگاوات برسد.

وی با اشاره به روند رشد مصرف گفت: با اقدامات انجام شده در حوزه هوشمندسازی مصرف و استفاده از کلیه ظرفیت‌های موجود و همراهی خوب مشترکان شهر تهران کمتر از یک درصد رشد داشته است.

مدیرعامل شرکت توزیع برق تهران بزرگ درباره میزان اثربخشی برنامه‌های مدیریت مصرف برق برای کاهش مصرف تهران تصریح کرد: با توجه به اقدامات انجام شده در زمینه صرفه‌جویی و همراهی مشترکان از ابتدای سال تا این تاریخ بالغ بر دو میلیون کیلووات ساعت صرفه‌جویی در مصرف انرژی شهر تهران شده است.

ناظریان درباره تداوم خاموشی‌ها خاطرنشان کرد: محدودیت‌های موجود ناشی از ناترازی انرژی و محدودیت فعالیت نیروگاه‌های برقابی است، پیش‌بینی می‌شود از ابتدای شهریورماه شاهد کاهش محدودیت‌ها باشیم.

وی در ادامه درباره علت اعمال خاموشی‌های بیش از دو ساعت یا بیش از یک بار در روز توضیح داد: با استقرار سامانه‌های اطلاع‌رسانی دقیقی که بر اساس شرایط روز دنیا طراحی شده امکان ارتباط دوسویه با مشترکان تهرانی فراهم شده است و در این خصوص تلاش شده است تا اطلاع‌رسانی محدودیت‌ها از طریق درگاه‌های متعدد صورت پذیرد.

مدیرعامل شرکت توزیع برق تهران بزرگ تصریح کرد: این محدودیت‌ها در بازه زمانی حداکثر دو ساعته اعمال می‌شود ولی حوادث شبکه بعضا منجر به قطع برق مشترکان می‌شود که در این خصوص تعدادی محدودی از مشترکان ممکن است تحت‌تاثیر قرار گیرند که البته در این خصوص شاهد کاهش ۱۵ درصدی حوادث شبکه نسبت به سال گذشته هستیم.

چالش آبی کلانشهرها

به گزارش ایسنا، «داریوش مختاری» کارشناس حوزه مدیریت منابع آبی با اشاره به مشکل آب تهران اظهار کرد: تهران در عین حال همسایه بزرگی به نام کرج و پیراشهری‌های (مناطق پیرامون شهر اصلی) پرمصرفی به نام لواسان دارد که چنان در پرمصرفی آب، پیشرو هستند که به سادگی نمی‌توانند الگوی کاهش مصرف را اجرا کنند.

وی افزود: در همان کلانشهر تهران، نه تنها از بلندمرتبه سازی، تراکم فروشی و شهرک سازی و تخریب بقایای باغ‌ها کاسته نشده است، بلکه این عوامل بحران‌ساز مرتبا رشد کرده‌اند. همچنان خیابان فرشته تهران که محصول تغییر کاربری فزاینده باغ‌های چند صدساله و تاریخی معیشتی تهران بوده است، جزو گرانترین خیابانها در شهرهای کشور است. مسیری که تهران، اصفهان و مشهد پیموده است، شیراز سرسبز نیز شتابان در حال گذار آن است.

این کارشناس با بیان اینکه بافت تاریخی ارم شیراز که دارای ۹ باغ تاریخی بوده است، در شش دهه اخیر تغییر کاربری یافت و تنها بازمانده آن باغ ارم است که از هر سو در تنگناست، گفت: قصرالدشت شیراز نیز در تنگناست و املاک شهری شیراز، گران و گران‌تر می‌شود و شیراز دائما رو به سوی کم آبی بیشتر دارد و همان مسیر ناپایدار و خطرناک تهران را می‌گذراند.

مختاری ادامه داد: فقط می‌توان، ناامید نشد و از شهروندان خواست که مشارکت کافی را داشته باشند و اگر پیشتر آموزش و فرهنگ‌سازی کافی نشده است، بدانند با مشارکت شهروندان می‌توان دست‌کم ۳۰ درصد از مصرف آب شهری کاست.

مسئولان تعلل نکنند

راهکارهای کارشناسان برای خنثی کردن اثرات روانی مکانیزم ماشه

در حالی که بسیاری مکانیزم ماشه را تهدیدی اقتصادی می‌دانند، کارشناسان معتقدند اثر واقعی این مکانیسم بر اقتصاد ایران پیش‌تر مستهلک شده و اگر برای مواجهه با فعال شدن مکانیزم ماشه از همین الان برنامه‌ریزی و اقدام کنیم، می‌توان آثار روانی و واقعی آن را مدیریت کرد و هزینه آن بر اقتصاد را به حداقل رساند.

با نزدیک شدن به پایان ضرب‌الاجل‌های توافق هسته‌ای و تشدید مواضع کشورهای غربی، بار دیگر واژه «مکانیزم ماشه» به صدر اخبار و تحلیل‌ها بازگشته است. سناریویی که بر اساس قطعنامه ۲۲۳۱ شورای امنیت امکان بازگشت خودکار تحریم‌های بین‌المللی علیه ایران را فراهم می‌کند و در میان افکار عمومی، نگرانی‌هایی جدی درباره آینده اقتصادی کشور پدید آورده است.

اما پرسش اساسی اینجاست که آیا مکانیزم ماشه، آن‌گونه که تصور می‌شود، ضربه تازه‌ای به اقتصاد ایران وارد می‌کند؟ یا بیش از آن که واقعیت اقتصادی باشد، سایه‌ای روانی است که باید مدیریت شود؟

«هادی پارسا» پژوهشگر اقتصادی در این خصوص در گفت‌وگو با اقتصاد معاصر گفت: اقتصاد ایران از سال ۲۰۱۸، پس از خروج یکجانبه آمریکا از برجام، تحت فشار شدیدترین تحریم‌های ثانویه قرار گرفته است. تحریم‌هایی که عملا همه ظرفیت‌های اصلی اقتصاد ایران، از صادرات نفت گرفته تا نظام بانکی، بیمه، کشتیرانی و حتی تجارت غیرنفتی را هدف قرار داده‌اند. در چنین بستری، بازگشت تحریم‌های شورای امنیت، به واسطه مکانیزم ماشه، نه مسیر جدیدی می‌گشاید و نه حلقه تازه‌ای بر زنجیر تحریم‌ها اضافه می‌کند.

وی افزود: حتی نهادهای پژوهشی غربی نیز این واقعیت را تایید کرده‌اند. برای نمونه اندیشکده‌هایی چون «واشنگتن‌اینستیتو» و «رند» تاکید کرده‌اند که «اسنپ بک» عمدتا اثری «نمادین» دارد و ابزار روانی است نه اقتصادی. از دید این موسسات، هیچ‌کدام از قطعنامه‌های بازگشتی سازمان ملل ممنوعیت مستقیمی برای فروش نفت یا صادرات کالاهای غیرنظامی ایران ایجاد نمی‌کنند و کشورهایی مانند چین که تاکنون تحریم‌های آمریکا را نادیده گرفته‌اند، بعید است به صرف بازگشت قطعنامه‌های شورای امنیت، سیاست خود را تغییر دهند.

این کارشناس با بیان اینکه آنچه نمی‌توان از آن غفلت کرد، قدرت اثرگذاری روانی مکانیزم ماشه است، گفت: حتی پیش از عملی‌شدن آن، بازار ارز واکنش نشان می‌دهد، انتظارات تورمی تشدید می‌شود، سرمایه‌گذاران دست نگه می‌دارند و افکار عمومی با نوعی «هراس از آینده» مواجه می‌شود. به عبارت دیگر، اگرچه «اثر واقعی» ماشه پیشاپیش در اقتصاد ایران مستهلک شده اما «اثر روانی» آن هنوز فعال است و می‌تواند به التهاب در بازارها و رفتارهای اقتصادی غیرعقلانی منجر شود.

پارسا ادامه داد: در چنین شرایطی، وظیفه اصلی سیاست‌گذار، نه مقابله با تحریمی تازه، بلکه مدیریت اثر روانی تحریم است. این امر نیازمند مجموعه‌ای از اقدامات هماهنگ و هوشمندانه در سطوح اقتصادی، رسانه‌ای و امنیت روانی است.

به گفته این کارشناس، تیم اقتصادی دولت باید با زبان روشن و مستند به افکار عمومی توضیح دهد که مکانیزم ماشه چه هست و چه نیست و مهم‌تر از آن، چه تاثیری بر اقتصاد ایران دارد. کاهش ابهام و ترس عمومی، اولین گام در مهار انتظارات تورمی است.

وی درباره نقش بانک مرکزی هم افزود: اگر نرخ ارز فقط به واسطه اخبار سیاسی دچار نوسان شود، این به معنای غلبه فضای روانی است. حضور حساب‌شده بانک مرکزی در بازار برای کنترل نوسانات، می‌تواند پیام ثبات به فعالان اقتصادی ارسال کند.

جلوگیری از سردرگمی بخش خصوصی

پارسا با اشاره به اینکه در شرایط بحرانی، شفافیت به ویژه در سیاست‌های مالی، ارزی و تجاری، به ویژه در زمینه نحوه مدیریت منابع ارزی و کنترل بازارها، ضروری است، گفت: سیاست‌گذاری‌ها باید به طور مؤثر و به موقع برای فعالان اقتصادی توضیح داده شود تا از هرگونه سردرگمی یا نگرانی در میان بخش خصوصی جلوگیری شود. بانک مرکزی باید اطلاعات دقیق و به‌روز درخصوص ذخایر ارزی، نرخ‌گذاری ارز و برنامه‌های حمایت از صادرات غیرنفتی را در اختیار مردم قرار دهد.

وی تصریح کرد: برای جلوگیری از تاثیر منفی روانی بازگشت تحریم‌ها، سیاست‌های حمایتی باید متمرکز بر تقویت صادرات غیرنفتی و حمایت از صنایع داخلی باشد. ایران باید ظرفیت‌های خود را در بخش‌هایی مانند پتروشیمی، فولاد، کشاورزی و صنایع الکترونیک افزایش دهد تا از وابستگی به صادرات نفت کاسته و درآمدهای ارزی جایگزین ایجاد کند. همچنین تسهیلات مالی، حمایت از بخش خصوصی و تحریک تقاضا برای کالاهای داخلی می‌تواند به تقویت تاب‌آوری اقتصادی کمک کند.

این کارشناس یکی از بهترین راه‌های مقابله با آثار روانی مکانیزم ماشه، تقویت روابط تجاری و دیپلماتیک با کشورهای همسایه و شرکای تجاری دانست و گفت: ایران باید از روابط خود با کشورهای آسیایی مانند چین، هند، روسیه و کشورهای خاورمیانه به طور مؤثر استفاده کند و راه‌های جدید برای صادرات کالا و خدمات خود ایجاد کند. تقویت شبکه‌های تجارت غیررسمی و استفاده از ارزهای ملی در مبادلات تجاری می‌تواند به کاهش اثرات تحریمی و روانی کمک کند. در این راستا، می‌توان از تجربیات موفق کشورهای هم‌پیمان برای دور زدن تحریم‌ها استفاده کرد.

مکانیزم ماشه محدودتر از تحریم‌های آمریکا

به گزارش مسیر اقتصاد، «محمد امینی رعیا» کارشناس اقتصادی هم ضمن بیان اینکه فعال شدن مکانیزم ماشه، تحریمی جدیدتر یا سخت‌تر از تحریم‌های آمریکا علیه اقتصاد ایران اعمال نمی‌کند، گفت: اما بازگشت قطعنامه‌های تحریمی سازمان ملل ممکن است آثار روانی داشته باشد یا هزینه مقابله با تحریم را در برخی حوزه‌ها تا حدی افزایش دهد. اگر برای مواجهه با فعال شدن مکانیزم ماشه از همین الان برنامه‌ریزی و اقدام کنیم، می‌توان آثار روانی و واقعی آن را مدیریت کرد و هزینه آن بر اقتصاد را به حداقل رساند.

وی ادامه داد: مکانیزم ماشه باعث بازگشت هفت قطعنامه تحریمی می‌شود و کشورهای عضو منشور ملل متحد، ملزم هستند به تحریم‌های مندرج در قطعنامه‌ها عمل کنند و با آن همراهی داشته باشند. با این حال تحریم‌های مندرج در قطعنامه‌ها، بسیار محدودتر از تحریم‌های یکجانبه‌ای است که در حال حاضر آمریکا علیه ایران وضع کرده است.

به گفته این کارشناس، ما باید به جای دور زدن تحریم که الان داریم انجام می‌دهیم و نتیجه آن شکل‌گیری یک سیستم تراستی در حوزه تجارت شده، به سمت بی‌اثر کردن تحریم برویم و تجارت رسمی خود را با کشورها شکل دهیم. اگر این کار را انجام دهیم، مهم‌ترین تحریم آمریکا بی‌اثر می‌شود و سایر تحریم‌ها نیز نمی‌تواند به اندازه‌ای که این تحریم اقتصاد ایران را متاثر کرده، اثرگذار باشد.

تأمین زیرساخت‌های لازم برای تردد زائران اربعین از مرز تمرچین

مدیرکل بازرسی، مدیریت عملکرد و حقوق شهروندان وزارت راه و شهرسازی گفت: زیرساخت‌های لازم برای تردد زائران اربعین حسینی در مرز تمرچین فراهم شده است.

به گزارش خبرگزاری تسنیم، «ناصر رضایی» در بازدید از پایانه مرزی تمرچین (پیرانشهر) اظهار داشت: این بازدید در راستای بررسی مسائل و مشکلات تردد و با هدف خدمت‌رسانی مطلوب به زائران برای اربعین سال جاری انجام شد و این پایانه آمادگی کامل برای تردد زائران اربعین حسینی را دارد.

وی ادامه داد: ۳۶ گیت خروجی به سمت عراق و همچنین ۴۵ گیت در مرز عراق تدارک دیده شده تا مسافران و زائران اربعین حسینی بدون وقفه و در بازه زمانی توقف کمتر از پنج دقیقه از مرز تردد کنند.

مدیرکل بازرسی وزارت راه و شهرسازی افزود: با عنایت به جمعیت زیادی که در مدت زمان اربعین حسینی از مرزها عبور می‌کنند و اینکه بیش از ۱۳۰ هزار نفر در اربعین سال گذشته از پایانه مرزی تمرچین عبور کردند ضرورت دارد تمهیدات ویژه‌ای برای تردد آسان و روان زائران اندیشیده شود.

گفتنی است، زائران اربعین از مرزهای مهران (استان ایلام)، شلمچه و چذابه (خوزستان)، خسروی (استان کرمانشاه)، باشماق (کردستان) و تمرچین (آذربایجان غربی) می‌توانند وارد خاک عراق شده و به سوی عتبات بروند و بازگردند.

وضعیت شاخص‌های اقتصادی در یک‌سال فعالیت دولت

بررسی داده‌های رسمی بانک مرکزی ایران از عملکرد اقتصادی سال ۱۴۰۳ نشان می‌دهد که شاخص‌های کلان اقتصادی نسبت به سال گذشته عقبگرد محسوسی کرده و کارنامه اقتصادی مدعیان اصلاحات را زیر سؤال برده است.

به گزارش خبرگزاری تسنیم، دولت چهاردهم با شعار احیای اقتصاد و تقویت معیشت مردم، کار خود را در سال ۱۴۰۳ آغاز کرد. با این حال، نخستین داده‌های آماری منتشرشده از عملکرد اقتصادی کشور در سال جاری، حاکی از آن است که نه‌تنها وعده‌های اقتصادی دولت اصلاحات محقق نشده، بلکه شاخص‌های کلیدی همچون رشد اقتصادی، سرمایه‌گذاری، مصرف و تولید، نسبت به سال ۱۴۰۲ با عقبگرد جدی مواجه شده‌اند.

بر اساس آمار شاخص‌های کلان اقتصادی که اخیراً توسط بانک مرکزی منتشر شده، رشد تولید ناخالص داخلی به قیمت‌های ثابت سال ۱۴۰۰، در سال ۱۴۰۳ تنها سه و یک دهم درصد بوده که نسبت به پنج درصد سال ۱۴۰۲، کاهش دو درصدی را نشان می‌دهد.

حتی اگر اثر نفت را کنار بگذاریم رشد اقتصادی بدون نفت نیز از چهار به سه درصد کاهش یافته است. این آمار بیانگر آن است که بخش عمده رشد اقتصادی سال جاری نیز متکی به درآمدهای نفتی بوده و اقتصاد واقعی عملاً در رکود به سر می‌برد.

سقوط شاخص صنعت

نکته قابل توجه در داده‌های رشد اقتصادی، عملکرد منفی در اکثر گروه‌ها است. به عنوان مثال رشد ۱۸ و هشت دهم درصدی بخش نفت در سال ۱۴۰۲در سال ۱۴۰۳ به چهار و شش دهم درصد رسیده است.

از طرفی گروه صنایع و معادن نیز که در سال ۱۴۰۲، رشدی پنج و یک دهم درصدی را تجربه کرده بودند در سال ۱۴۰۳ به رشد دو و چهار دهم درصدی اکتفا کرده‌اند. همین‌طور گروه خدمات نیز از رشد چهار درصدی به رشد سه درصدی رسیده است.

البته تنها گروهی که نسبت به سال ۱۴۰۲ عملکرد بهتری از خود نشان داده است گروه کشاورزی است که توانسته از رشد هشت دهم درصدی در سال ۱۴۰۲ به رشد سه و شش دهم درصدی در سال ۱۴۰۳ برسد.

کاهش تشکیل سرمایه ثابت

یکی از مهم‌ترین شاخص‌های پیش‌نگر در اقتصاد، تشکیل سرمایه ثابت ناخالص است. این شاخص که نقش کلیدی در افزایش ظرفیت تولید ملی دارد در سال ۱۴۰۳ به میزان سه و هشت دهم درصد رشد داشته، در حالی‌که این عدد در سال گذشته شش و سه دهم درصد بوده است. افت در زیرشاخه‌های اصلی آن نیز مشهود است؛ رشد سرمایه‌گذاری در ساختمان از هفت درصد به سه درصد کاهش یافته و از طرفی رشد سرمایه‌گذاری در ماشین‌آلات نیز با کاهش از شش و دو دهم درصد به چهار و هفت دهم درصد نزول پیدا کرده است.

همچنین لازم به ذکر است رشد مصرف خصوصی در سال ۱۴۰۳ به میزان سه و نیم درصد بوده، این در حالی است که در سال ۱۴۰۲ به میزان یک و شش دهم درصد گزارش شده است. در مقابل، مصرف دولتی با رشدی محسوس از منفی شش دهم درصد به سه و هشت دهم درصد رسیده است.

در حالی‌که رشد صادرات کالا و خدمات در سال ۱۴۰۲ حدود ۱۳ درصد بوده، این شاخص در سال ۱۴۰۳ با افتی هفت درصدی، رشد شش درصدی را تجربه کرده است؛ این در حالی است که رشد میزان واردات نسبت به سال گذشته تقریبا یک درصد افزایش داشته است.

مجموع این شاخص‌ها نشان می‌دهد که در نخستین سال فعالیت دولت اصلاحات، برخلاف وعده‌ها برای رونق تولید و بازسازی اقتصاد، عملاً بخش‌های مولد با کاهش رشد، افت سرمایه‌گذاری و ناتوانی در تحریک تقاضای داخلی مواجه شده‌اند. به عبارت دیگر، پایه‌های واقعی اقتصاد در سال ۱۴۰۳ نه‌تنها تقویت نشده، بلکه در مقایسه با سال گذشته، ضعیف‌تر نیز شده است.

ضعف مفرط در اغلب حوزه‌ها

گفتنی است، گزارش بالا درباره شاخص‌های کلان است اما نرخ تورم و رشد نقدینگی در آن لحاظ نشده است. همچنین جهش قیمت ارز و به تبع آن گران شدن همه کالاها و خدمات در یک‌سال اخیر رخ داده و کشور به‌طور دائم با چالش قطع برق مواجه بوده که حالا به قطع آب هم رسیده است. این در حالی است که در سه سال دولت سیزدهم با وجود کم بارشی و خشکسالی؛ قطع برق به حداقل رسید و قطع آب وجود نداشت و کشور در تولید گندم خودکفا شد.

عملکرد اقتصادی دولت در یک‌سال اخیر در اغلب حوزه‌ها از مسکن ملی تا خودکفایی تولید اقلام اساسی کشاورزی و... حکایت از ضعف مفرط دارد و در جامعه هم کاملاً قابل لمس است.

جدول نرخ سکه، ارز و بورس

نوع سکه	قیمت بازار (به تومان)
سکه تمام طرح جدید	۷۹/۵۰۰/۰۰۰
سکه تمام طرح قدیم	۷۲/۱۰۰/۰۰۰
نیم سکه	۴۲/۷۰۰/۰۰۰
ربع سکه	۲۴/۶۰۰/۰۰۰
گرمی	۱۴/۶۰۰/۰۰۰
هر گرم طلای ۱۸ عیار	۷/۱۵۰/۵۰۰
نوع ارز	
دلار (توافقی)	۷۴/۳۶۴
یورو (توافقی)	۷۲/۵۱۸
پوند	۸۹/۷۲۸
لیر ترکیه	۱/۷۵۹
درهم امارات	۱۸/۶۷۰
هزار دینار عراق	۴۹/۲۸۸
بورس	
شاخص کل بورس تهران	۲/۸۴۳/۹۰۴
شاخص کل هموزن	۸۵۲/۷۵۶

نیازمندی‌های کیهان
قبول آگهی تلفنی
از ساعت ۸ صبح الی ۶ بعدازظهر
تلفن: ۵-۳۳۱۱۲۲۹۲
۳۳۱۱۲۱۹۳
niyaz.mandiha@kayhan.ir

بنایی و خدمات
تهویه مطبوع احمدی
ساخت و نصب انواع کانال‌های گالوانیزه داکت - اسپیلت - هواساز
۰۹۱۲۵۳۴۶۶۹۴

نسیم شهر _خیر آباد
ساختمان پزشکان آذربایجان
رهن و اجاره یا مشارکت
مطب دندانپزشکی
با امکانات کامل و با سابقه
۰۹۱۲۳۱۹۰۷۴۷

خرید و فروش انواع خودرو
«خریدار نقدی فرسوده»
انواع خودرو و تمام مدل‌ها
حتی مدارک ناقص و موتور سوخته
۰۹۱۲۲۵۸۶۸۴۲
۰۹۱۲۰۷۰۶۴۸۷

آگهی‌های مفقودی

برگ سبز(شناسنامه)، سند کمپانی (کارخانه) وانت سیستم مزدا تیپ ۱۶۰۰ مدل